

Petračeva domačija

V kmečki izbi gori petrolejka. Plapolajoča okna se zarisujejo v večerni sneg okrog samotne Petračeve kmetije. Za mizo v kotu sedi zbrana cela družina in pod blagoslovom s križa v tišini večerja. Zvok lesenih žlic na lončeni skledi, napolnjeni z žganci, se razlega po izbi. Peč v drugem kotu zamolklo prasketa in prijetno greje notranjost sobe.

Tone, najstarejši sin, z žlico, ki jo drži v dlakavi okorni roki, zajame iz skleda. S polno žlico se ustavi pred ustni, polnimi piškavih zob, in vpraša:

“Oča, kdaj bomo orali?” in potem si hlastno zabaše polno žlico skoraj do žrela.

Vsa družina otrpne. Oče Matija odloži žlico, dvigne pogled čez mizo proti sinu ter naprej po steni vse do petrolejke, ki mu blede sveti v zgubani obraz. Nakaj časa tako gleda petrolejko, kot bi preverjal kvaliteto plamena, potem pa iz zatohlih jetičnih pljuč iztisne nekaj zraka in spregovori:

“Bomo videli,” pri tem pa z roko zapleše po golem temenu, kot bi v lahнем drncu iskal lase, ki jih že davno nima več. “Najprej moramo počakati, da vidimo, koliko sveta bomo sploh še imeli...”

“Ravno to hočem reči. Kaj bomo zdaj storili? Kako bomo zaščitili našo zemljo?” sprašuje Tone in pri tem vihti žlico, kot bi bila orožje, s katerim bodo dobili nazaj izgubljeno zemljo.

Ob tem mati Alojzija plane v jok in odide iz izbe. Ko vidi materine solze, tudi najmlajši – štiriletni sin Štefan – prav bridko zajoče, kot bi se zavedal teže situacije. Meta pograbi bratca in se razburjena odpravi za materjo.

Tone odloži žlico, ker sprevidi, kaj je s svojimi vprašanji povzročil.

V izbi zdaj v tišini sedijo samo Tone, njegov mlajši brat Peter in oče Matija. Oče gleda Toneta globoko v zasenčeni obraz in v temi išče njegove oči. “Z gospodom župnikom sem govoril. Prišel bo blagoslovit naš svet in potem...”

“Kaj bo potem? Nič ne bo. Še naprej bo zemlja izginjala. Saj je Peter na lastne oči videl, kako izginja.” Pri tem dregne Petra pod rebra, da se le-ta zdrzne in živčno prikima:

“Res sem videl... Vse sem videl... Prav zoprno je završalo in ‘ŽOH’ že ni bilo več celega kosa njive... Kar izginil je... Tam pa je ostala luknja...”

“Zato pa rabimo župnika. To je hudičevo maslo,” še reče Matija in se v smrtni grozi prav pobožno pokriža.

“Aaaaah...” iz izbe jezno oddirja Tone in pri tem ne pozabi glasno zaloputniti vrat.

.....

“Prekleta zima.” rentaçi Peter, ko z očetom gazita skozi sneg, ki je zapadel pred nekaj dnevi. Oče pa samo molči. Jutro je strupeno mrzlo, še bolj pa ju teži včerajšnji pogovor. Zato sta se zarana odpravila v vas na sosednjem hribu, da še enkrat opozorita župnika na resnost položaja, v katerega je drsela Petračeva domačija. Ker prošnja, naj gospod vendar pohiti z blagoslovom, ni majhna stvar, gresta proti župnišču dobro otovorjena z dobrotami, ki si jih sami niso privoščili niti ob praznikih.

Dobri dve uri sta porabila za pot in končno sta se znašla pred župniščem in kuharica ju spusti h gospodu župniku.

“Kar naprej Petrač. Le kaj te je prineslo tako zgodaj?” skoraj vpije duhovnik, ki je naglušen kot kamen. Prav zato so spovedi v tej fari povsem javna zadeva.

“Zaradi zemlje sva prišla,” poskuša župnikovo glasnost posnemati Matija. “Tiste, ki izginja, in ste jo nemeravali v kratkem blagosloviti.”

“Ah, seveda. Nekaj zelo čudnega je na vsej tej zgodbi,” si župnik z mezincem vrta po ušesu, se popraska po tilnik in roka mu obvisi na debelem vratu, ki mu preprečuje, da bi zapel kolar. “Petrač, tebi zemlja izginja, pri nas na pokopališču pa se pojavljajo gomile zemlje, za katere nihče ne ve, od kod so se vzele. Tako je to...”

Stari Petrač in Peter se spogledata in stari poskuša speljati pogovor nazaj na prejšnji tir: “Veste, gospod župnik, mislil sem, da bi prišli čimprej blagoslovit... Tu sva prinesla nekaj malenkosti...” in oba s sinom odpreta vsak svoj nahrbtnik in začenta zlagati dobrote na župnikovo mizo.

“Marija!” se zadere župnik kuharici, “Spravite tele stvari v shrambo.” Kuharica se primaja kot pitana gos in s polnim naročjem dobrot odjadra nazaj

skozi vrata. Peter pri tem debelo požre slino, ker ve, da teh dobrot ne bo nikdar več videl.

“Še ta teden se oglasim in pogledam kako je s to zadevo. Vi pa le molite, ker gre za delo demonov. Srečno se vrnita domov in Bog z vami.” Župnik je s tem zaključil svojo seanso.

“Hvala gospod župnik. Z veseljem vas bomo sprejeli v svojo skromno domačijo. Zbogom.” se poslovijo Matija in se ritensko umika proti vratom. Tudi Peter ponižno pozdravi in že sta v gazi, ki sta jo zgazila pred nekaj urami. V popolni tišini se vračata domov.

.....

Spet je noč. Po večerji je cela družina za mizo pobožno zmolila rožni venec, kot je naročil župnik. Potem pa so se vsi odpravili spat.

Vsi spijo, le Tonetu nekaj ne da spati. Premetava se, se poti, globoko diha in čuti da mu nekaj manjka. Ne pogreša zemlje, ki izginja, ampak ga srbi mednožje. Ugotavlja, kako prijetno je seči vanj in s prsti prečesati sramne dlake. Iskrice užitka ga spreletijo, ko seže v to gnezdo ter z eno roko zgrabiti tiča in z drugo jajca. Dolgo je že, odkar je nazadnje...

Tone se splazi iz sobe, v kateri spi skupaj s Petrom in Štefanom, in se prikrade do Metine. Vstopi v njeno sobo, kjer spi sama in sede na njeno posteljo. Poboža jo po glavi in razpuščenih laseh. Ob tem se dekle predrami in pridušeno krikne: “Tone!” ta pa ji že pokrije usta z dlanjo “Saj ne boš vpila. Saj ne boš nikomur povedala.”

Komaj šestnajstletna deklica kot okamenela leži v postelji, Tone pa jo lačno otipava z eno roko po vratu in gladkih prsih, z drugo roko pa dviga njeno spalno srajco. Meta vsa drhti in oči ji napolnjujejo solze, iz sebe pa ne more iztisniti nobenega glasu. Nema in nemočna leži in poskuša misliti na kaj drugega, kot na to, kar se ji spet dogaja. Seveda ni prvič, da si jo Tone jemlje.

Tone z močno kmečko roko zaorje v njeno osramje, da njegova sestra kar trzne in ji oči zalije nov val solza. Medtem pa Tone že pripravi svoje orodje, spleza na sestro in se zasadi v njeno mlado mednožje. Meta od bolečine kar zajechi. “Tiho sestra, saj ne bo bolelo,” se Tone odločno zasaja vanjo, da jo kar premetava. Še par vbodov in že je končal. Še enkrat poboža Meto po

leseh in se vrne v svojo sobo.

Meta na pol mrtva nemo strmi v strop, iz praznih oči pa ji tečejo debele solze. Življenje se počasi vrača v njeno telo. Počasi zapre oči in ko jih ponovno odpre, to niso več prazne, ampak žareče oči nemočnega besa. Celo sobo napolnjuje modrikasta svetloba. Meta se dvigne s postelje in ped nad tlemi z razširjenimi rokami in modro žarečimi očmi v svoji notranjosti vpije:

“ZEMLJA, ZASUJ MOJO PONOVRNO UMRLO DUŠO! NAJ POČIVA V MIRU.”

In v tem trenutku završi po celi sobi in naredi ‘ŽOH’ in Petračeva zemlja napravi novo gomilo na pokopališču, Meta pa omahne nazaj na posteljo.